

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**PSALTE=||RIVM DAVIDIS || CARMINE REDDITVM || PER
EOBANVM || HESSVM.||**

Hessus, Helius Eobanus

Lipsiae, 1557

VD16 B 3198

Psalms LXXVIII. Attendite popule meus lege[m] meam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69301](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69301)

Attendite popule meus legē meam.

ARGUMENTVM.

Totus Psalmus est narratio, in qua commemorat perpetuam Dei beneficentiam, ac populi peccata et maliciam. Hortatur igitur commemoratione pœnarum populi ad timorem Dei & obedientiam erga Legem, & commemoratione beneficentiæ, hortatur ad fiduciam in Deum. Atq; hic Psalmus clare docet, quomodo Sacræ historiæ sint tractandæ, nempe ut ad fidem & timorem Dei referantur.

Instruit exemplis usq; Israël ab ortu,
Fidere saluanti per mala cuncta Deo.
Sicut enim saluat quos comperit esse fideles,
Sic reprobos ira iudicis semper agit.

Erudiens canticum Asaph.

Accipite hæc animis, & pectore discite toto
Quæ loquar, ð populi concio tota mei.

Hic patulas dictis adhibete fidelibus aures,
Quæ meditor uobis, non sine teste loqui.

Temporis aggredior memorare insignia prisca
Facta quibus credi possit adesse fides.

Omnia quæ nostras fando uenere per aures,
Et nobis nostri quæ retulere patres.

Quæq; per ipsorum non sunt occulta nepotes,
Quorum est hæc etiam conscia posteritas.

Exordium habet locum attentionis.

Propositio.

Rectius: Ne ea celemus filios eorum.

Hi

Hi merita Domini uirtutes laude ferebant,
 Quæ gestit forti facta stupenda manu:
 Lex data populo in Syna.
 Decretum statuens Iacobo grande reliquit,
 Legem Israël iussit habere suam.
 Quæ proauos iussit nostros mandare futuris,
 Duret ut in toto hæc posteritate fides:
 Vult pietatem propagari in posteritatem.
 Vt nati natorum & qui nascantur ab illis,
 Talia perpetuo tempore facta sciant.
 De hinc ut & ipsorum si quando adoleuerit ætas,
 Narrarent pueris hæc quoq; facta suis.
 Fides & obedientia coniunguntur.
 In solo ut spes tota Deo consisteret ipsis,
 Ipsius ut poscent iussa uerenda sequi.
 Ne patribus fierent similes gens uana, rebellis,
 Perfida, nec iussam docta tenere fidem.
 Ephraim ante quam reges haberet, populus tenuit imperium,
 & fuit tum quoq; tabernaculum in Silo,
 sed & tabernaculum & imperium translata sunt in alias tribus, ppter peccata Ephraim.
 Gens quæ claustra sui non munit intima cordis,
 Cuius erat fallax spiritus ante Deum.
 * Quales posteritas Ephraimi, bella sueti
 Et gerere armata tela cruenta manu.
 Hi tamen euersi sub iniqui tempora belli,
 Perfidiæ pœnas persolucere suæ.
 Nam neq; diuinæ seruarant fœdera pacis,
 Tradita nec Domini iussa tulere sequi.
 Ipsius immemores operum quæ fecerat ipsis,
 Quæ uidere oculis mira peracta suis.
 Aegypti miracula.
 Ipsorum proauis miracula multa peregit,
 Qua uagus Aegypti Nilus inundat agros.
 Tanim Hebrei Zoan uocant regiam Pharaonis, Aegypti Metropolim.
 Ostia qua spectat stagnare Tanitica pontus,
 Qui nostras alio scindit ab orbe plagas.
 Aequoreas diuisit aquas, mediumq; per æquor
 Duxit, ut errantes sicca per arua, suos.

illos

Illos aëriam iussit præcedere nubem,
 Cum facerent claræ tempore lucis iter.
 Illos luciferam iussit præcedere flammam,
 Cum facerent nigræ tempore noctis iter.
 In uasta rigidas rupes confregit cremo,
 Vberibus potans, quas petra fudit aquis.
 Et siccis faciles deduxit rupibus undas,
 Fluxerunt rapidæ fluminis instar aquæ.
 Sic meritum tamen ingrati mala plurima contra
 Patrantes, iussam non tenuere fidem.
 Ausi etiam tentare Deum, nec pectore fido,
 Poscebant uitæ plura alimenta sua.
 Tunc Dominum contra sunt friuola multa locuti,
 Præcipue audacitalia uerba sono:
 Anne cibos pastuq; paret Deus ubere mensam,
 Humana nunquam per loca culta manu?
 Duxerit undantes sicco de marmore riuos,
 Vberibus torrens fluxerit unda uadis.
 An neigitur panem populo dabit, an ne parabit,
 Quas placide largas carnis edamus ope?
 Istauidens Deus, ista suis postquam auribus hausit,
 Iam nimium candens ipsius ira fuit.
 Mox in stirpe Iacob flamma exardescere cæpit,
 Ira per Israel grandis oborta fuit.
 Nam neq; crediderant Domine, nec totius ipsum
 Mittere sperabant posse salutis opus.
 Ipse per aërias mandauit nubibus arces,
 Iussit et aetherias sponte patere fores.
 Et pluit immensos super ipsos manna per imbres,
 Et cælis populo tritica missa dedit.

Exodi XVII.

Exodi XVI.

Cæle

Numeri XXII Cœlestem grauidis panem de nubibus auctum
 Mortalis cupida fauce comedit homo.
 Nubila commouit Nabathæi statibus Buri,
 Attulit hinc pluuias humidus auster aquas.
 Tum pluuio largas demisit ab æthere carnes,
 Grana quod immensi pulueris esse solent.
 Pennigerarum auium fuit innumerabilis imber,
 Vix numero uasti certet arena maris.
 Tam populosa locus nullus per castra uacabat,
 Cui non alituum copia plena foret.
 Nec pasti tenuere modum, permiserat ipsis
 Namq; uoluptates exatiare suas.
 Quas postquã explessent, et adhuc frueretur edētes,
 Dulcis adhuc udo naret in ore cibus:
 Ira Dei grauis apprehendit nil tale timentes,
 Et tulit in festa corpora lecta manu.
 Eximios populi iusta succidit in ira,
 Castra necis uacuum uix habuere locum.
 Sed neq; sic fugere suis offendere factis,
 Qui pia facta ipsis contulit ista, Deum.
 Horum igitur sine honore dies consumsit, & annos
 Inclusos breuibus finibus esse dedit.
 Cum tamen afficeret pœnis crudelibus ipsos,
 Nec fineret iustis cœdibus esse modum:
 Protinus iratum conuertebantur ad ipsum,
 Mane requirentes, quem repulere, Deum.
 Tum memores agnoscebant, quia petra salutis
 Esset, & ipsorum libera uita Deus.
 Ore quidem blandi, linguâ mendacibus, ipsi
 Corde procul recto, mollia uerba dabant.

Calamitas fa-
cit ut orent.

Ne

Nec tamen aut pacto stabant, nec fœderis icli
 Seruabant uera simplicitate fidem.
 Ipse autem pius & miserator sæpe ferebat
 Se scelere offendi, perfidiaq; peti,
 Ignoscebat enim reprobis, nec funditus ulla
 Excindi potuit conditione pati.
 Sæpe etiam auertit iustam moderatior iram,
 Nec timido bili libera frena dedit.
 Nam memor attendit, quia sunt caro, sicut in auribus
 Ventus qui præter, non rediturus, eat.
 Tempore quàm longo deserta per auia nunquam
 Subdere se Domino sustinuere suo?
 Ad subitum quoties ipsum mouere furorem,
 Per loca non hominum, non ope culta bouum?
 Auersis quoties tentârunt mentibus ipsum,
 Ore laceffentes non sapiente Deum?
 Ipsius obliti dextræ uis quant a fuisset,
 Tempore quo reduces uictor ab hoste tuli.
 Quanta per Aegyptum signa ostentarit aquosam,
 Pascua quâ Taneos maxime Nile rigas.
 Verrit in horrendum cum flumina tota cruorem,
 Posset ut inde aliquam nemo leuare sitim.
 Muscarum omne genus quando his immisit, ut ipsos
 Insaturabilibus morsibus exederent.
 Intulit & ranas, pluuio uelut imbre, palustres,
 Quæ popularentur quicquid ubiq; foret.
 Ipsorum fœdo dedit omnia germina brucho,
 Agrorum cultus dira locusta tulit.
 Botriferas rapido prostrauit grandine uites,
 Fructiferas moros missa pruina tulit.

Nostra misera
 cōditio Deum
 commouet, ut
 ignoscat pec-
 cantibus.

Exodi VII.

MI

CUM

Cum pecora ipsorum penetranti fulmine strauit,
Et raperent totos fulgura seuæ greges.

Quando in eos metuenda sui tormenta furoris
Intulit irati cætera signa Dei.

Et miseris passim cacodæmonas incursantes,
Et misera plenas anxietate minas.

Quando iræ dabat ipse suæ cursumq; uiamq;
Et meritis nusquam cædibus abstinnit.

Cum dedit ipsorum rapturæ animalia pesti
Omnia, nec quicquam pertulit esse super.

*Cham Noe
filius.* Primitias Aegypti tuas hominumq; ferarumq;
Abstulit antiqui culta per arua chani.

Sicut oues populum migrantem duxit, et ibant
More gregis forti per loca uasta manu.

Duxit ab infesto securos hoste, nec ullus
His metus hostilis, nec pauor ullus erat.

Verum hostes tanquam fugientia castra secutos,
Iussa Deo undex obruit unda maris.

Terra Canaan Inde suum populum sacram sibi duxit in oram
Montem hunc, quem propria condidit ipse manu.

Gentibus expulsis qui terram hanc ante tenebant
Hæredes ipsam iussit habere suos.

Quam ceu funiculis dimensam partibus æquis
Distribuit, totis ut coleretur agris.

Quæq; prius coluere aliæ tentoria Gentes,
Isræliticas iussit habere tribus.

Post tamen hæc iterum excelsi mouere furorem,
Tentantes Dominum per mala facta suum.

Protinus auerso sunt facti corde rebelles,
Sicut et ipsorum sæpe fuere patres.

Auerfi

Auerſi à Domino toties abiere retrorſum,
 Tanquam arcus tantum qui ſolet eſſe minax.
 Illius ab quoties iritauere furorem,
 Cum lucos colerent, per iuga celfa, ſacros.
 Cum ſtatuas facerent & muta idola pararent,
 Quæ ſibi ceu proprios conſtituere Deos.
 Vidit, & ingentem Deus his exarſit in iram,
 Hinc fuit Iſraël maxima plaga tibi.
 Nam tua proiecit uehementer nomina & odit,
 Te ſtatus capiti damna futura tuo.
 Tunc ſibi ſacra olim Syloia templa reliquit,
 Cultaq; præſenti limina sæpe Deo.
 Tranſtulit ipſorum uirtutem & robur ad hoſtem,
 Summus & inſiſto ſplendor in hoſte ſtetit.
 Tradidit & populum gladio, atq; excanduit ira,
 Hæredis populi per mala facta ſui.
 Ignibus immiſiſis periit conſumta iuuentus,
 Et de uirginibus nulla querela fuit.
 Hoſtili gladio ceciderunt ſacra ſtrentes,
 Qui uiduas poſſet plangere nemo fuit.
 Et ueluti ſomno Deus experrectus ab alto eſt,
 Fortis ut exclamans qui mera uina bibit.
 Ipſe ſuis manibus cædens hoſtilia terga,
 Opprobrium cunctis gentibus eſſe dedit.
 Impia proiecit tentoria fortis Ioseph:
 Et fuit tribui non Ephraime tuæ.
 At genus Iſraëligenæ ſibi legit Iudæ,
 Et iuga quæ ſummi celfa Sionis amat.
 Illic extruxit uelut alta palatia, quorum
 Tempore perpetuo tecta ſuperba colat.

M 2

Non

Tabernaculū
 tranſlatum in
 Hieruſalem.

Non secus ac terram cui fundamenta locarit,
 Extremo finem non habitura die.
 Et sibi dilectum Dauidem elegit, & ipsum
 Ex ouium caulis ad sua sacra tulit.
 A fœtis uterosq; ferentibus abstulit illum,
 Pasceret ut populum dux Iacobe tuum.
 Sicut & acceptum non falso pectore paut,
 Et uera duxit cum ratione gregem.

P S A L M V S LXXIX.

Deus uenerunt Gentes in hæreditat.

A R G V M E N T V M.

Est idem argumentum cum Psalm. 74.
 Videt futuram uastitatem templi & populi
 per Chaldæos, & orat pro auxilio.

Excidium spectans urbi temploq; futurum.

His Dominum precibus flectere nisus erat.
 Nos quoq; lucifugos uerbi flectemus in hostes
 Hæc, quo nulla queunt tela ferire magis.

Psalmus Asaph.

Summe Deum, cui sancta suos Ecclesia cultus
 Debet, & acceptas quas tibi seruat, opes.

Querimonia
 de uastitate po-
 puli per Assy-
 dæos facta.

In tua uenerunt externæ munera Gentes,

Templa profanantes nominis alta tui.

Gens fera pacifera turbatrix nata quieti,

In tua sacrilego milite iura ruit.

Diruit excisas deiectis mœnibus urbes,

Structa prius, cumuli diruta saxa iacent.

Cali